

BETÆNKNING

Afgivet af Erhvervsudvalget

vedrørende

Forslag til: Inatsisartutbeslutning om Grønlands Selvstyres udtalelse til:

**Anordning om ikraftsættelse af ændringer af patentloven (FM2010/106), og
Anordning om ikraftsættelse af ændringer af varemærkeloven (FM2010/107), og
Anordning om ikraftsættelse af designloven (FM2010/108), og
Anordning om ikraftsættelse af brugsmodelloven (FM2010/109).**

Afgivet til forslagernes 2. behandling

Erhvervsudvalget har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Aqqaaluaq B. Egede Inuit Ataatigiit, formand
Inatsisartutmedlem Niels Thomsen., Demokraterne, næstformand
Inatsisartutmedlem Siverth K. Heilmann Atassut
Inatsisartutmedlem Naaja Nathanielsen, Inuit Ataatigiit
Inatsisartutmedlem Per Berthelsen, Siumut

Udvalget har efter 1. behandlingen under FM2010 gennemgået forslagene.

1. Inatsisartuts 1. behandling af immaterialretspakken

Erhvervsudvalget kan konstatere, at der fra partierne i Inatsisartut var tilslutning til de fire anordninger, der regulerer immaterialretlige problemstillinger.

2. Forslagets indhold og formål (FM2010/106)

Patentloven regulerer en ansøgers ret til at få patent på en opfindelse, der kan udnyttes industrielt eller på anden måde gøres til genstand for en kommerciel udnyttelse. Formålet med loven er at sikre personer, der frembringer opfindelser en beskyttelse af deres ejendomsret. Lovforslaget indeholder en række undtagelser, hvor patent ikke gives. Dette i tilfælde af opfindelser, der strider mod den offentlige orden eller gængs etik, herunder kloning af mennesker. Ligeledes kan der ej heller meddeles patent på naturligt forekommende plantesorter eller dyreracer. For Grønland gælder patentloven, jf. lov nr. 479 af 20. december 1967 som ændret ved lov nr. 221 af 24. april 1974, lov nr. 264 af 8. juni 1978 samt lov nr. 153 af 11. april 1984. Senere ændringer af patentloven er ikke sat i kraft for Grønland.

2.1 Forslagets indhold og formål (FM2010/107)

Varemærkeretten består i en ret til at forbyde andre at anvende et identisk eller forveksleligt mærke erhvervsmæssigt. Retten gælder som udgangspunkt kun i forhold til de produkter og services, som mærket enten er registreret eller taget i brug for. Denne beskyttelse gælder også for varens form, udstyr eller emballage. Et eksempel herpå kan være de talrige retssager, som europæiske og amerikanske virksomheder anlægger imod virksomheder i Asien, der kopier mærkevareprodukter, logos og designs. For Grønland gælder varemærkeloven, lov nr. 341 af 6. juni 1991, som er sat i kraft for Grønland ved anordning nr. 856 af 16. december 1991. Senere ændringer af varemærkeloven er ikke sat i kraft i Grønland.

2.2 Forslagets indhold og formål (FM2010/108)

Reglerne for design regulerer en ansøgers ret til at få eneret på et design, når ansøger har frembragt et produkts særlige udseende henholdsvis særlige træk eller udsmykning, således at dette produkt er nyt og har en individuel karakter, og derved adskiller sig fra andre designs af et givet produkt eller brugsting. Det fremgår af loven, at retten til et design er knyttet til en fysisk eller juridisk person. Designloven forhindrer ikke, at andre benytter og fortolker historiske grønlandske designs, såsom kajakken, uloen eller den grønlandske kvindedragt, da der ikke kan spores en designer, der kan gøre krav på det oprindelige design. Designloven beskytter dog nutidige grønlandske designere og opfindere mod tyveri og plagiat. Beskyttelsen af et design kan maksimalt oppebæres i 25 år. Designloven gælder ikke for Grønland. Lov nr. 218 af 27. maj 1970 om mønstre, som ændret ved lov nr. 854 af 23. december 1987, er derfor forsat gældende for Grønland. Senere ændringer af mønsterloven er ikke sat i kraft for Grønland.

2.3 Forslagets indhold og formål (FM2010/109)

Brugsmodelloven kan forstås som et supplement til patentloven. Brugsmodeller forstås som løsningen på et teknisk problem, som skal kunne anvendes industrielt. Brugsmodeller vil i praksis normalt have form af værktøjer, instrumenter og elektroniske cirkulationer. Loven yder derfor virksomheder og andre en beskyttelse, såfremt de qua produktionsprocesser eller innovation frembringer brugsmodeller, der indgår i forarbejdningen af et givet produkt eller andre frembringelser. I patentloven gælder et almindeligt krav om, at der skal være gjort en ny opdagelse. Dette krav anvendes knapt så skarpt indenfor brugsmodelloven. Dog skal der efter Brugsmodellovens bestemmelser stadig være tale om en nyhed. I lighed med patentloven gives der ikke eneret, hvis formålet med brugsmodellen skønnes at stride imod den offentlige orden eller sædeligheden. Ligeledes anerkendes der ikke brugsmodeller for plante- eller dyreracer. Grønland har ikke tidligere haft en juridisk regulering af dette område.

3. Udvalgets behandling af anordningerne

Det er udvalgets forståelse, at Grønland ved tiltrædelse af ovennævnte anordninger får opdateret lovgivningen, således at både borgere og virksomheder efter Udvalgets vurdering vil opnå en bedre beskyttelse internationalt af de opfindelser, designs eller typer af brugsmodeller, der frembringes i det grønlandske samfund. Det er kendt, at der på verdensplan er problemer med plagiat af produkter og designtyveri. Eftersom Grønland i en stigende grad mærker globaliseringens konsekvenser, anser Udvalget at det fremsatte lovkompleks kan medvirke til, at Grønland får nødvendige redskaber til at kunne modvirke nogle af de negative konsekvenser af en mere internationaliseret og sammenhængende verden. Ligeledes må grønlandske virksomheder fremover formodes at blive yderligere afskåret fra at plagiere opfindelser, designs eller typer af brugsmodeller, som er udviklet udenfor Grønland. Udvalget skal afslutningsvis opfordre Naalakkersuisut til efter vedtagelse af lovpakken at igangsætte initiativer, der gør offentligheden og virksomhederne opmærksom på indholdet i lovkomplekset.

Udvalget tager for givet, at Naalakkersuisut omhyggeligt har gennemgået høringsvar fra lokale interessenter og i et fornødent omfang meddelt eventuelle forbehold til Staten forinden forslagene fremsættelse.

4. Forslagene økonomiske konsekvenser

Udvalget har overvejet, hvorvidt forslagene er behæftede med økonomiske konsekvenser for det grønlandske erhvervsliv og for samfundet i en bredere forstand.

Da Naalakkersuisut ikke i forlæggelsesnotatet har påpeget negative økonomiske konsekvenser for Grønland ved tiltrædelse af lovene, er det Udvalgets formodning, at sådanne ikke vil forekomme.

Udvalget skal afslutningsvis opfordre Naalakkersuisut til igangsætte informationsinitiativer overfor offentligheden. Dette vil naturligvis kræve administrative ressourcer. Udvalget anslår, at dette vil kræve ca. 1/3 årsværk for en AC-fuldmægtig. Hertil kommer tolkerressourcer samt udgifter til trykning og distribution. Samlet må dette vel anslås at kunne løbe op i omkring ½ mio. kr. Disse udgifter vil skulle holdes indenfor den i forvejen afsatte økonomiske rammer for det konkrete Naalakkersuisutområde, hvorfor andre initiativer eventuelt vil skulle nedprioriteres.

5. Udvalgets indstilling

Et enigt Udvalg indstiller beslutningsforslagene til vedtagelse.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal Udvalget overgive forslagene til 2. behandling.

Aqqaluaq Egede,
Formand

Niels Thomsen
Næstformand

Naaja Nathanielsen

Siverth K. Heilmann

Per Berthelsen